

Co to jest tuberkuloza?

Tuberkuloza – gruźlica jest chorobą zakaźną wywoływaną przez bakterie tuberkulozy lub zarazkiem Kocha. Zarazek ten atakuje płuca a czasem również nerki, układ kostny, gruczoły,...

Jak można ulec zakażeniu?

Praktycznie zarazki tuberkulozy przenoszone są wyłącznie przez powietrze.

Osoba cierpiąca na zakaźną lub otwartą tuberkulozę – gruźlicę płuc przenosi bakterie tuberkulozy do powietrza podczas kaszlu, rozmowy lub kichania.

Osoby znajdujące się w najbliższym otoczeniu mogą te bakterie wdychać. Gdy te wdychane bakterie dostaną się do płuc powodują one w płucach niewielką infekcję.

Zdrowy organizm zaczyna wtedy automatycznie produkować przeciwciała, które najczęściej wystarczają aby zatrzymać rozwój choroby. Natomiast u osób o słabszym organizmie infekcja może się dalej rozprzestrzeniać co oznacza, że bakterie poprzez krew oraz układ limfatyczny mogą przenikać również do innych organów (nerki, gruczoły, system kostny...)

Zakażenie nie zachodzi poprzez używanie sprzętu domowego, naczyń kuchennych, książek, jedzenia,...

Kto może zarazić się tuberkulozą?

Każdy może na tę chorobę zachorować.

Dzieci oraz wszystkie inne osoby których organizm jest osłabiony są bardziej narażone na zarażenie się tuberkulozą.

Na co skarży się pacjent chory na gruźlicę?

Najczęściej występujące skargi przy aktywnej gruźlicy, to: nieustanny kaszel często z flegmą, mniejszy apetyt, utrata wagi, ból łkatki piersiowej, (wysoka) temperatura, nocne pocenie się oraz zmęczenie.

Objawy te nie muszą występować wszystkie w tym samym czasie, a nawet jest możliwe, że można nie mieć żadnego z tych objawów a jednak chorować na gruźlicę!

Czy tuberkulozę – gruźlicę można wyleczyć?

Tak, choroba ta jest całkowicie uleczalna.

Leczenie najczęściej polega na przyjmowaniu trzech lub czterech lekarstw (tuberculostatica). Najlepiej lekarstwa te przyjmować na czczo.

Ponieważ bakterie tuberkulozy są bakteriami trudnymi do zwalczenia lekarstwa należy przyjmować najkrócej przez okres sześciu miesięcy.

Kiedy osoba chora zaraża swoje otoczenie?

Osoba chora zaraża swoje otoczenie wówczas gdy podczas badań flegmy stwierdzi się obecność bakterii gruźlicy (otwarta gruźlica płuc).

Osoba cierpiąca na zamkniętą gruźlicę płuc - gesloten longtuberculose lub zarażenie gruźlicą - tuberculoseaantasting jakiegokolwiek innego organu (innego niż płuca) najczęściej nie zaraża swojego otoczenia.

Jeżeli osoba chora podczas kilku tygodni przestrzega nakazów lekarza i przyjmuje zapisane lekarstwa, częściowo ustępuje lub zmniejsza się kaszel oraz ryzyko zarażenia innych ale choroba nie jest jeszcze wyleczona.

Również przestrzeganie higieny kaszlu zmniejsza niebezpieczeństwo zarażenia innych osób.

Osoba chora musi kaszleć odwracając głowę od innych osób, usta należy zasłaniać dłonią w której znajduje się husteczka higieniczna.

Dlaczego i kiedy podejmuje się badania kontaktowe ?

Wszystkie osoby , które znajdują się w otoczeniu osoby chorej na zakaźną gruźlicę – gruźlicę płuc muszą poddać się badaniom lekarskim stwierdzającym czy osoby te nie są zarażone albo chore.

U osób młodych przeprowadza się w tym celu test skóry albo test tuberkulinozowy (tuberculinetest lub intradermotest); u osób starszych przeprowadza się prześwietlenie płuc.

Pielęgniarka pracująca w oddziale walki z gruźlicą (VRGT) wspólnie z osobą chorą spisuje listę osób z którymi osoba chora miała w ostatnim czasie częsty kontakt: członkowie rodziny bliższej i dalszej, przyjaciele, współpracownicy, koleżanki i koledzy szkolni, członkowie organizacji i związków, członkowie klubów.

Osoby z otoczenia osoby niedawno zarażonej muszą również poddać się badaniom, a to aby zdiagnozować czy nie uległy one zakażeniu.

Bronvermelding: Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding vzw (www.vrgt.be)

Pomyśl o swoim zdrowiu. Zaszczep się.

Bardzo wiele chorób wywoływanych jest poprzez infekcje pochodzenia wirusowego albo bakteryjnego. Poniższa lista zawiera nazwy 16 groźnych chorób infekcyjnych oraz ich przyczyny. Obok medycznej nazwy przyczyny choroby można tu znaleźć nazwę choroby w języku niderlandzkim oraz w języku polskim.

	MEDISCHE NAAM van de OORZAAK [virus of bacterie]	ZIEKTE IN HET NEDERLANDS	ZIEKTE IN UW TAAL
1	Polio [virus]	Kinderverlamming	Polio
2	Difterie [bacterie]	Kroep	Dyfteryt
3	Tetanus [bacterie]	Klem	Tężec
4	Pertussis [bacterie]	Kinkhoest	Koklusz
5	H.influenzae type b (Hib) [bacterie]	Hersenvliesontsteking door Hib	Zapalenie opon mózgowych przez Hib
6	Hepatitis B (HB) [virus]	Geelzucht door HB	Żółtaczką wywołaną przez HB
7	Mazelen [virus]	Mazelen	Odra
8	Bof [virus]	Dikoor	Świnka
9	Rubella [virus]	Rode hond	Różyczka
10	Meningokok van serogroep C [bacterie]	Hersenvliesontsteking door Meningokok C	Zapalenie opon mózgowych wywołane przez Meningokok C
11	Pneumokok [bacterie]	Hersenvliesontsteking door Pneumokok	Zapalenie opon mózgowych przez Pneumokok
12	Rota [virus]	Diarree door Rotavirus	Biegunka wywołana wirusem Rota
13	Human Papilloma Virus (HPV) [virus]	Baarmoederhalskanker door HPV	Rak szyjki macicy przez HPV
14	Hepatitis A (HA) [virus]	Geelzucht door HA	Żółtaczką przez HA
15	Influenza [virus]	Griep	Grypa
16	TBC [bacterie]	Tuberculose	Gruźlica-Tuberkuloza

Bardzo ważnym sposobem walki z chorobami infekcyjnymi – zaraźliwymi są szczepienia ochronne. Wiele szczepień jest bezpłatnych. Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronach rządu fl amandzkiego: www.zorg-en-gezondheid.be/vaccinaties.aspx

Szczepienia ochronne chronią przed chorobami o następujących symptomach:

1. Polio (Paraliż dziecięcy)

Paraliż mięśni (ramion, rąk i nóg, mięśni brzucha, mięśni przełyku i oddychania) skrócenie mięśni oraz zdeformowanie kości (przede wszystkim u dzieci w okresie wzrostu) oraz zapalenie opon mózgowych. Często paraliż systemu na całe życie. Obowiązkowe szczepienia ochronne wprowadzone w naszym kraju od 1967 roku całkowicie zatrzymało rozprzestrzenianie się choroby.

2. Krup, Dyfteryt

Poważne zapalenie gardła oraz dróg oddechowych, zaburzenia oddychania, czasem jest to choroba śmiertelna. Zakażenie rozprzestrzenia się poprzez powietrze (kaszel, kichanie) oraz poprzez dłonie. Aby zabezpieczenie przed chorobą było wystarczające szczepienia muszą być powtarzane co dziesięć lat.

3. Tężec

Niekontrolowane, bolesne skurcze mięśni, początkowo twarzy a następnie pleców i szyi. Czasami choroba śmiertelna. Śmierć może być spowodowana skurczem mięśni układu oddechowego. Zakażenie następuje przede wszystkim poprzez (brudne) rany na ciele, na ulicy. Rozpoczęcie szczepienia jest ciągle możliwe szybko po zakażeniu. Pełny program szczepienia chroni przed chorobą napewno na 10 lat.

4. Koklusz

Długotrwałe ataki kaszlu połączone z wypluwaniem flegmy. Bardzo niebezpieczna choroba u małych dzieci, czasem śmiertelna. Choroba bardzo zaraźliwa poprzez powietrze i rękę.

5. Zapalenie opon mózgowych wywołane przez Hib.

Poprzez nos, przenika Hib głęboko do ciała i może wywołać różnorodne stany zapalne przede wszystkim zapalenie opon mózgowych (meningitis). Choroba bardzo niebezpieczna dla dzieci poniżej 5 roku życia, czasem śmiertelna. Rozprzestrzenia się poprzez powietrze oraz rękę. Bardziej zagrożone są osoby mieszkające wna terenach gęsto zaludnionych.

6. Żółtaczką wywołaną Hepatitis B

Często zarażenie trudne do zauważenia, czasem występuje połączone z żółtaczką zapalenie wątroby. Po 6 miesiącach może to prowadzić do chronicznego zapalenia wątroby z powikłaniami takimi jak rak wątroby. Choroba bardzo zakaźna, przenoszona szczególnie poprzez krew oraz kontakty seksualne. Nie rozprzestrzenia się poprzez powietrze, żywność lub wodę.

7. Odra

Wysoka temperatura oraz zaczerwienienia na całym ciele. Choroba bardzo zakaźna poprzez powietrze oraz ślinę. Mogą wystąpić groźne powikłania, takie jak zapalenie ucha środkowego, płuc oraz mózgu. Choroba może być chorobą śmiertelną szczególnie u bardzo małych dzieci u osób nie dożywionych lub chronicznie chorych.

8. Zapalenie przyusznicy, Świnka

Wysoka temperatura oraz opuchlizna ślinianek. Możliwe są powikłania, jak zapalenie mózgu albo opon mózgowych. U chłopców po okresie dojrzewania możliwe jest wystąpienie zapalenia jąder (bardzo żądka może wystąpić bezpłodność). Choroba rozprzestrzenia się poprzez powietrze oraz ślinę.

9. Różyczka

Wysoka temperatura, różowe plamy na całym ciele oraz opuchnięte gruczoły. Mogą wystąpić powikłania takie jak zapalenie stawów (często) oraz mózgu (żądka, czasem śmiertelne). Choroba bardzo niebezpieczna dla kobiet podczas pierwszych 3 miesięcy ciąży. Dziecko może się urodzić niewidome lub głuche. U dziecka mogą wystąpić różnorodne zmiany. Choroba rozprzestrzenia się poprzez powietrze oraz ślinę.

10. Zapalenie opon mózgowych wywołane przez Meningokok C

Oprócz zapalenia opon mózgowych może ta bakteria wywołać zapalenie mózgu oraz zatrucie krwi. Większość meningokoków w Belgii należy do grupy B i C. Tylko przeciwko meningokokom grupy C dostępne są szczepionki ochronne. Grupą największego ryzyka są dzieci (od 0 do 5 roku życia) oraz młodzież (między 15 a 19 rokiem życia).

11. Zapalenia opon mózgowych wywołane bakteriami Pneumokok

Bakterie te mogą wywołać zarówno zapalenie opon mózgowych jak i zapalenie płuc, zapalenie ucha środkowego oraz zatrucie krwi. Po kilku godzinach od zarażenia choroba ta wymaga bardzo pilnej pomocy medycznej. Istnieje specjalna szczepionka dla niemowląt oraz inna szczepionka dla dorosłych.

12. Biegunka wywołana wirusem Rota

Wirus Rota jest w naszym kraju najczęstszą przyczyną bardzo poważnej biegunki oraz jedną z najczęstszych przyczyn przyjmowania do szpitala dzieci młodszych niż 5 lat. (a to z uwagi na ryzyko odwodnienia). Poleca się szczepienia ochronne dla wszystkich dzieci do 6 miesiąca życia. Szczepionka ta zostaje podawana doustnie.

13. Rak szyjki macicy wywołany przez HPV

Zakażenie wirusem HPV może być u kobiet przyczyną raka szyjki macicy. Szczepienia ochronne dziewczynek muszą się odbyć przed pierwszym kontaktem seksualnym. Obok szczepień ochronnych konieczne są badania ginekologiczne szyjki macicy.

14. Żółtaczką wywołaną wirusem HA

Zakażenie (poprzez kontakt z odchodami) zdarza się w miejscach o stosunkowo niskiej higienie, np. podczas pobytu w krajach rozwijających się. Im starsza jest osoba, tym poważniejsze skargi. Osoby dorosłe najczęściej chorują na żółtaczkę po której następuje długi okres zmęczenia. Choroba prawie zawsze uleczalna, nie powodująca stałych zmian. Żądka prowadzi do powikłań jak zapalenie wątroby, które może być śmiertelne.

15. Grypa

Zakażenie odbywa się poprzez wdychanie lub poprzez kontakt fizyczny – ręce. Objawami tej choroby są: podwyższona temperatura, dreszcze, kaszel, ból głowy, ból gardła, ból mięśni, oraz ogólne zmęczenie. Całkowite wyzdrowienie może trwać dwa tygodnie. Osoby starsze lub chronicznie chore należą do grupy o podwyższonym ryzyku powikłań pogrypowych (możliwych śmiertelnych).

Jak walczyliśmy w naszym kraju z tuberkulozą – gruźlicą (TBC)**Tuberkuloza, gruźlica**

Tuberkuloza, gruźlica najczęściej atakuje płuca. Prowadzi to do kaszlu, utraty wagi oraz krwawień. Choroba ta jest dużym zagrożeniem dla życia oraz silnie zakaźna, szczególnie poprzez kaszel. Tuberkuloza jeszcze występuje w Belgii ale dużo rzadziej niż przed latami. Choroba ta jest uleczalna dzięki (długotrwałej) kuracji medycznej. Istnieje szczepionka BCG przeciwko gruźlicy, ale spełnia ona swoje zadanie jedynie u małych dzieci przebywających w krajach o wysokim ryzyku zachorowania. W Belgii tych szczepień nie robi się. W Belgii stosuje się szybkie rozpoznanie choroby oraz leczenie jej.

Więcej informacji www.vrgt.be/tbc.htm

Dit document is gebaseerd op een tekst van de werkgroep infecties van Logo stad Antwerpen.